

sb0057 középiskolát avattak
 sb0058 új típusú toló-vontatók
 sb0059 évvégi és jövő év eleji munkarend
 sb0060 időjárásjelentés
 sb0061 szerk. figy.
 sb0062 észak-alföldi fotótárlat
 sb0063 francia vegyipari napok
 sb0064 nyikolaj tyihonov.../3/
 sb0065 tartalomjegyzék /1/
 sb0066 tartalomjegyzék /2/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
 főszerkesztő pásztor jános
 szerkesztette: fehér péter, halasi györgy, izzák erika

rj -
 22.09 081281 1068

BP

-.-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/H

Belföldi hírek

budapest, 1981. december 09. bel. s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

munkaerőhelyzet a fővárosban /1.rész/

1981. december 9. - bár néhány nap még hátra van az évből, a már kialakult tendenciákból és adatokból vázlatos kép alkotható a fővárosi munkaerő-gazdálkodásról. ennek egyik legfontosabb eleme, hogy míg jelenleg mintegy 30 ezer embert igényelnének a budapesti munkáltatók, a korábbi években ez a szám lényegesen magasabb, 50 ezer körül volt. a létszámhiány csökkent, s ez - ahogy erről a fővárosi tanács munkaügyi főosztályán az mti munkatársát tájékoztatták - nem utolsósorban annak is köszönhető, hogy változott a vállalatok szemlélete: nem várnak „csodákat”, és terveikben eleve számolnak a munkaerőhelyzet várható alakulásával, annak a gazdálkodásukra gyakorolt hatásával.

a fővárosban foglalkoztatottak száma meghaladja az 1 millió 100 ezret. budapest munkaerőhelyzetét évek óta - egyebek között - az határozza meg, hogy nagyobb a nyugdíjba vonuló, mint a munkába álló korosztály. esztendőnk átlaga: elérve a nyugdíjkorhatárt, mintegy 10 ezerrel több dolgozó megy el a vállalatoktól, mint ahány új munkavállaló jelentkezik. ez a gond az iparban a legsúlyosabb. bár itt ugyancsak számolnak a létszámcsökkenéssel és a különböző intézkedések - például munkaszervezés, gépesítés, szerkezetváltás - még indokolják is azt; ám a tervezettnél nagyobb arányban, 5 százalékkal csökkent az iparban foglalkoztatottak száma az idén. mindezek ellenére a csökkenés, ha kismértékben is, de lassabb ütemű, mint 1980-ban volt.

bel

- 2 -

1981. 12. 09.

hasonló a helyzet az építőiparban: kevesebb emberüket veszítették el a vállalatok, mint tavaly, de többet, mint ahányat terveztek. a munkáltatók 1 százalékos létszám-csökkenéssel számoltak, de a végleges szám várhatóan 3 százalék lesz.

a szállítás-hírközlés területén, úgy tűnik, rosszul becsülték fel a lehetőségeket. a tervekben némi létszám-növekedéssel számoltak, ám a számok „apadást”, mutatnak. a kereskedelemben legalább 1 százalékos növekedés kellett volna a nagyobb feladatok ellátására. a valóság: itt is 1 százalékos a létszám-csökkenés, ugyanakkor a szövetkezeti kereskedelemben dolgozók száma - mint már évek óta - nőtt, idén mintegy 3 százalékkal. az ugynevezett személyi szolgáltatóknál - például fodrászoknál, a fényképészeknél - megvalósultak a tervek: a korábbi létszám tartását irányozták elő, és ez sikerült is.

/folyt. köv./
00.10 091281 2330

-.-

sb0002 4 130 mtib1002

munkaerőhelyzet.../2.rész/

hasonlóképpen „szinten maradtak”, a lakás-, város-, községgazdálkodási szolgáltatásokkal foglalkozók - egyebek között az ikv-k, a közterület-fenntartók, dolgozók száma a tavalyihoz képest nem nőtt, de nem is csökkent.

a területi tervekkel megegyezően jelentősen, mintegy 5 százalékkal nőtt a tanácsi irányítás alá tartozó oktatási, egészségügyi, szociális, kulturális intézmények dolgozóinak száma. ugyancsak emelkedett - mégpedig területfejlesztési és egyéb tervekkel ellentétben - a mezőgazdasági ágazatban foglalkoztatottak száma. /mti/

ag rj bc 1e

00.11 091281 0604

-.-

bel

- 3 -

1981. 12. 09.

sb0003 4 160 mtib1003

riporter kerestetik

1981. december 9. - a közelmúltban fejeződtek be a riporter kerestetik vetélkedő előselejtezői. a magyar televízió és a muosz által ötödik alkalommal meghirdetett versenyre mintegy 600-an jelentkeztek, s több szűrővizsga után alakult ki a televíziós adássorozat 18-as mezőnye.

mint pomezanski györgy, a magyar televízió ifjúsági osztályának szerkesztője elmondta, a vetélkedő további részében igazi televíziós „megpróbáltatások”, várnak a riporterjelöltekre. január első napjaiban mutatkoznak be a nagyközönség előtt, még versenyen kívül. ezután - szombati napokon - három elődöntő, majd februárban három középdöntő következik, s várhatóan március 11-én kerül sor a döntőre, két részletben: a délutáni és az esti órákban. a 90 perces adások mindegyike „élő”, egyenes közvetítés lesz, amelyekben érdekes helyszíneken váratlan feladatok teszi próbára a versenyzőket.

a vetélkedés természetesen elsősorban a játékért, nem pedig a „televíziós státuszért”, folyik, de a döntősök közül bizonyára többen válnak a nézők személyes ismerősévé, miként a korábbi versenyeken „fölfedezett”, horvát jános, wisinger istván, moldoványi ákos, vágó istván, és mások.

a hagyományoknak megfelelően a közönség ezuttal is véleményét nyilváníthatja, minősítheti a teljesítményeket: az ideai tánc- és popdalifestiválon már bevált módszer szerint valamennyi versenyző irányítószámot kap, s levélben, levelezőlapon lehet rájuk szavazni. /mti/

ss rj bc 1e

00.12 091281 1490

-.-

sb0004 4 160 mtib1004

népdalgyűjtő pályázat

1981. december 9. - a dalkultúra nagy hagyományával rendelkező szolnok megyében jövőre színes programmal köszöntik kodály zoltán születésének 100. évfordulóját. a centenárium tiszteletére megyei népdalgyűjtő pályázatot hirdetnek meg és szolnok megyei népdalgyűjtő eredményt adnak ki. az évforduló a kórusmozgalom seregszemléje is lesz: szolnokon és a megye többi városában

rendezik meg az országos szövetkezeti kórustalálkozót, itt jönnek össze a Kodály Zoltán nevét viselő kórusok, az alföldi pedagógus dalkörök, a vasutas kórusok, az ének és zenei tagozatos gimnáziumok dalosai, valamint az úttörő népdalkörök. Szolnokon lesz a Vándor Sándor fesztivál egyik bemutatója itt adnak randevut a családi és társadalmi ünnepek kórusai szerte hazánkból.

A kórusok programját szimfonikus zenekari fesztivál egészíti ki. A Kodály örökség ápolására a megyében tizenhárom citerazenekar alakult, s a centenáriumi tiszteletére újabb iskolai citerazenekarokat és népdalköröket hoznak létre. Kezdeményezik üzemi ifjúsági munkás énekkarok alakítását; mozgalom indul, hogy a megye valamennyi településének legyen kórusa, népdalköre. /mti/

end rj az ie

00.13 091281 1182

..-

sb0005 4 170 mtib1005

békéscsabai utcanévtár

1981. december 9. - a város lakóinak és a helynévkutatóknak egyaránt hasznos kiadványt jelentetett meg a Békési Megyeszékhely városi tanácsa: a „Békéscsaba utcanévei”, című, kétezer példányban napvilágot látott kötet a múlt század közepétől napjainkig ad áttekintést a város hivatalos utcanéveiről. A szerző, Czeglédi Imre, a Munkácsy Mihály Múzeum történésze az első, 1851. évi utcajegyzéktől a legutóbbi névadásig, 1976-ig eltelt 125 év helynévadását tárta föl, ismerteti valamennyi utcanév eredetét, a névadó rövid életrajzát, nyomon követi az elnevezések változtatásait.

A névtárat forgatva, bepillantva az olvasó a város múltjába, történelmébe, népének életébe és gondolkodásába. /mti/

sam rj az ie

00.14 091281 0752

..-

sb0006 4 150 mtib1006

új patikák Győr-Sopronban

1981. december 9. - csaknem 700 négyzetméterrel bővült az idén Győr-Sopron megye gyógyszerügyi hálózata. Az esztendő első felében adták át rendeltetésének Sopron egyik legkorszerűbb patikáját a Jereván lakótelepen, amely a városrész gyógyszerellátása mellett a városban működő asszisztensképző központ hallgatóinak gyakorlati oktatását is szolgálja. Nemrégiben nyílt meg korszerűsítve és 180 négyzetméteres új szárnyal bővítve a Csornai Gyógyszertár, s ugyancsak az őszi hónapokban kezdte meg működését Győrött, a József Attila lakótelep második gyógyszerháza. /mti/

mzs rj az ie

00.14 091281 0624

..-

sb0007 4 150 mtib1007

összkomfort a pusztán

1981. december 9. - az ország legnagyobb pusztáján, a Bólyi kombináthoz tartozó sátorhelyen, megőrzik a századforduló pusztai építészetének jellegzetes emlékeit: a hosszú cselédházakat. Természetesen csak külsejükben maradnak a régiak, falaik közt olyan összkomfortos lakásokat alakítanak ki amelyekből csupán a központi fűtés hiányzik.

A hétszáz lakosú Dél-Baranyai pusztán tömeges lakásépítkezés kezdődött a kombinát támogatásával. A település egyik szélén földszintes, kertes családházak épülnek, a másik szélén emeletes házakból álló szövetkezeti lakótelep jött létre. Sátorhely szívében azonban még ott sorokaznak azok a cselédházak, amelyeket a főhercegi uradalom építtetett munkásai számára. Közülük a legrosszabb állapotban lévő hármat lebontották, helyükön már park van, ahol sátorhely első köztéri szobrát állítják fel. Öt jóállapotú házat meghagynak, felújítanak. Az elsővel most készültek el a kombinát építőipari üzemének iparosai. Korábban nyolc lakás volt az épületben, ezekből - a közfalak áttörésével - négyen csináltak: mindegyik hetven négyzetméter alapterületű. Két lakószoba, konyha, kamra, fürdőszoba, wc és előszoba tartozik mindegyikhez. A szobák parkettázás, a többi helyiség mozaikpadlót kapott. Bevezették a vizet a lakásokba és rákötötték őket a település

szennyvízhálózatára. a kombinát ugyanis tizenhatmillió forintos költséggel korszerű, nagykapacitású szennyvíztisztító telepet épített sátorhelyen. a negyven méter hosszú épületek külsejét az eredetinek megfelelően állították helyre, a végigfutó tornácot faoszlopok tartják és a falakat fehérre meszelték, ahogyan annakidején a pusztai építőmesterek csinálták. /mti/ igó/az/gw ie

00.15 091281 1704

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

vetőmagexport

1981. december 9. - az idén 5 százalékkal növelte exportját a vetőmagtermeltető- és értékesítő vállalat, s a kivitel értéke eléri az 1,2 milliárd forintot. a külföldi igényeknek megfelelően legnagyobb tételben borsó, lucerna, vöröshere és különféle zöldségnövények magvait szállították.

a tervek szerint 1985 végéig további 22 százalékkal fokozzák a kivitelt. ehhez azonban már nem elegendők a vetőmag-termesztés régi hazai hagyományai; új rendszerekre, termesztési eljárásokra van szükség ahhoz, hogy a nemzetközi vetőmagpiacon élesedő versenyben a magyar termények továbbra is megőrizzék kedvező helyüket.

egy lehetőség ehhez: a minőség javítása. hozzávetőleg 400 millió forintos beruházással korszerűsítik a vetőmagvakat szállításra előkészítő gépsorokat. hajduszoboszlón, szombathelyen és győrben új csávázó gépeket állítanak üzembe. ezekkel növelik a magvak tisztaságát, kiszűrik az oda nem való ,,idegen,, magvakat.

a versenyképesség megtartásának fontos feltétele; a hozamok növelése. a vállalat olyan korszerű technológiákat terjeszt el, amelyekkel akár megkétszerezhetik a termésátlagokat. a külföldön igen keresett fűmagot két rendszerben termesztik a mezőgazdasági üzemek, amelyekben hektáronként átlagosan ezer kilogrammos hozamokat takarítanak be. ugyanígy különféle zöldségnövények magjának termesztésére is kidolgoztak nagyobb hozamokat biztosító technológiákat, ezeket jövőre már husz gazdaság alkalmazza. /mti/

i/kg/s/sl/gw ie

00.16 091281 1495

-.-

sb0009 4 150 mtib1009

Lugos akkumulátorok

1981. december 9. - Lugos akkumulátorokkal bővíti gyártmányainak körét az unitechnika ipari szövetkezet. a hajdusági iparművek ugyanis leállította e termék gyártását. ami a gyár adottságai mellett nem volt eléggé gazdaságos. a szövetkezet, mivel ma már az akkumulátorgyártás jelenti fő tevékenységét, vállalkozott e termék előállítására is.

a him téglási üzemében megkezdődött az akkumulátorgyártó géppark leszerelése, amelynek fogadására az unitechnika marcaliban létesített új telepet. a gépek nagy részét már áttelepítették, s a szövetkezet dolgozóit felkészítették az új feladatra.

a marcali üzemben a termelés a jövő év elején kezdődik meg. az első időszakban 80-100 millió forint értékű, 6-8 millió amperóra teljesítményű akkumulátort gyártanak évente, ami megfelel a him korábbi termelésnek.

az unitechnika szövetkezet arra is vállalkozott, hogy továbbfejleszti a mintegy 20 esztendeje változatlan konstrukciójú akkumulátorokat, s termelésük mennyiségét is növeli. terveik szerint a lugos akkumulátorgyártást 15 millió amperóra teljesítményűre emelik, amivel a jelenlegi behoztal a felére csökkenthető. /mti/

os/s/sl/gw ie

00.17 091281 1186

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

Építőipari együttműködés

1981. december 9. - az építőiparban keletkező évi mintegy 250 ezer köbméter fenyőfa-hulladék gazdaságos újrafelhasználásának műszaki megalapozására kötött együttműködési szerződést az országos műszaki fejlesztési bizottság, a faipari kutató intézet, valamint az alba regia, illetve a bács-kiskun, somogy és zala megyei állami építőipari vállalat, a kutatási, fejlesztési megállapodás további célja, hogy a fafeldolgozás - ajtó, ablak és beépített butorok gyártása - során lézeres mérés technika alkalmazásával növelje a kihozatalt, javítsa a termékek minőségét. a szerződés hivatalosan 1982. első negyedétől lép életbe, s a tervidőszak végéig tart. ezalatt az alapanyagot és a keletkező hulladékot pontosan felméri, kidolgozzák a minőség szerint átválogatott hulladék feldolgozásának műszaki feltételeit, s elvégzik a hasznosítás technikai, technológiai vizsgálatát is. /mti/

tas/kné/az/zsu ie
07.40 091281 0935

-.-

sb0011 4 150 mtib1011

vasuti tervteljesítés

1981. december 9. - a szegedi MÁV igazgatóság vasutasai teljesítették egész évi áruberakási tervüket, ami azt jelenti, hogy a munkaterületükhöz tartozó öt délalföldi megyében csaknem hét millió tonnát továbbítottak. az év végéig még hatszázezer tonnányi terméket szállítanak terven felül. a munkasiker a jó szállításszervezés mellett a mezőgazdasági termények termelését, betakarítását, szállítását segítő jó időjárásnak is köszönhető. csak cukorrépából mintegy nyolcszázötvenezer tonnát szállítottak el eddig, többet mint tavaly az egész szőnyben. az év végéig további több mint negyedmillió tonna répát raknak vagonba, visznek a gyárba, hogy az ünnepekig befejezzék ezt a nagy szállítási munkát is. /mti/

dob/f/az/zsu ie
07.45 091281 0761

-.-

sb0012 1 130 mtib1012

Losonczi Pál fogadta Nyikolaj Tyihonovot

1981. december 9. - Losonczi Pál, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, szerdán a parlamentben, dolgozószobájában fogadta a hivatalos baráti látogatáson hazánkban tartózkodó Nyikolaj Tyihonovot, az SZKP központi bizottsága politikai bizottsága tagját, a Szovjetunió minisztertanácsának elnökét.

a szívélyes, baráti légkörű eszmecserén áttekintették a két ország kapcsolatainak alakulását, együttműködésünk fejlesztésének lehetőségeit. szót váltottak a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. jelen volt szürös Mátyás, hazánk moszkvai és Vlagyimir Pavlov, a Szovjetunió budapesti nagykövete. /mti/

gy/mm/zsu pr
10.31 091281 0719

-.-

sb0013 4 130 mtib1017 /felhasználható 12 órától!/
kádár János fogadta Nyikolaj Tyihonovot

1981. december 9. - Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt központi bizottságának első titkára szerdán a KB székházában fogadta Nyikolaj Tyihonovot, a Szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága politikai bizottságának tagját, a Szovjetunió minisztertanácsának elnökét, aki az MSZMP központi bizottságának és a Magyar Népköztársaság minisztertanácsának meghívására hivatalos, baráti látogatáson tartózkodik hazánkban.

Kádár János és Nyikolaj Tyihonov tájékoztatta egymást a két ország helyzetéről, az MSZMP XII. és az SZKP XXVI. kongresszusán elfogadott határozatok végrehajtásának menetéről. véleménycserét folytattak a szocialista és a kommunista építőmunka kölcsönös tapasztalatairól, a jelenlegi tervidőszak feladatairól. áttekintették a Magyar Népköztársaság és a Szovjetunió sokoldalú kapcsolatait, s kifejezték, hogy a jövőben is megkülönböztetett figyelmet fordítanak a magyar és a szovjet nép testvéri barátságának, gyümölcsöző együttműködésének elmélyítésére.

megvitatták a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit. megállapították, hogy napjainkban rendkívüli jelentősége van a szocialista közösség országai és valamennyi békeszerető erő összefogásának a fegyverkezési hajszá megfékezésére, a nemzetközi

13. 10
ci

feszültség csökkentése, a vitás kérdések tárgyalásos rendezésének előmozdítása érdekében, különös tekintettel az európai béke és biztonság kérdéseire.

a szivélyes, baráti légkörű találkozón részt vett Lázár György, a minisztertanács elnöke. jelen volt Szürös Máttyás, hazánk moszkvai és Vlagyimir Pavlov, a Szovjetunió budapesti nagykövete. /mti/

gy/gk/1g pr

11.37 091281 1656

-. -

sb0014 4 150 mtib1018

konzervgyári tanműhely

1981. december 9. - új tanműhelyt adtak át rendeltetésének szerdán a debreceni konzervgyárban. a munkapadokkal, kéziszerszámokkal, rajzeszközökkel, valamint szemléltető berendezésekkel felszerelt tanműhelyben 24 élelmiszertartósító szakmunkástanulót képezhetnek egyszerre. az új tanműhelyben a debreceni Irinyi János élelmiszeripari szakközépiskola és szakmunkásképző intézet tanulói megkezdték a munkát. /mti8

tár/éva/ká/sa pr

11.54 091281 0469

-. -

sb0015 4 150 mtib1019

a földgáztermelés bővítése /1. rész/

1981. december 9. - a hatodik ötéves terv energiagazdálkodási programjának meggyorsítását alátámasztó intézkedések szerint - a szén- és brikettermelés növelésén, az energiatakarékosság és racionalizálás fejlesztésén túl - nagy erőfeszítéseket teszünk, hogy a hazai lehetőségek minél jobb kihasználásával bővítsük a földgáztermelést és -ellátást. az országos kőolaj- és gázipari trösztnek mintegy 30 beruházása - az összes szénhidrogénipari ráfordítás 70 százaléka - szolgálja ebben a tervidőszakban a földgáztermelés fejlesztését, a kimerülő mezők termelés-csökkenésének

mérséklését, pótlását és a kutatással előkészített újabb mezők üzembehelyezését. a feladatok közül azokat a megoldásokat helyezik előtérbe, amelyekkel már a jövő évben a tervhez képest 300 millió köbméterrel több földgázt adhatnak az országnak.

egyebek között a szegedi szénhidrogén-medence ferencszállási mezőjében már a következő negyedévben üzembehelyezik az új gázelőkészítő és a kompresszor állomást, amely naponta 1,1 millió köbméter földgázt kezel és továbbítja a távvezetéken a szeged-algódi gázfeldolgozón át az országos hálózatba. a jövő évben fejezik be még a szank-tázlári és a kiskunhalasi nyomásfokozó állomások építését, amellyel helyreállítják a szénhidrogén-mező rétegnyomásának egyensúlyát, s növelik a földgáztermelést. sarkadkeresztúr környékén a csökkenő hozamu kutak termelésének kiegészítésére három újabb kutat furnak és a jövő év második felében helyezik üzembe. így ebben a térségben az ideihez viszonyítva naponta csaknem félmillió köbméterrel több földgázzal járulnak hozzá a hazai ellátáshoz. zsana térségében ugyancsak újabb intézkedésekkel gondoskodnak a termelést bővítő lehetőségek kihasználásáról.

központi intézkedések segítik a közép-alföldi inertes, alacsony fűtőértékű földgázkészletek hasznosítását nagykorú, fegyvernek és kisujszállás körzetében. ez a támogatás megoldja a beruházások anyagellátási gondjait, meggyorsítja a csövek, a különböző berendezések és műszerek szállítását, az építést. a három körzetből termelt gázt kisujszálláson gyűjtik össze, s megfelelő előkészítés után 75 kilométer hosszú távvezetéken Leninvárosba szállítják a tiszai hőerőműnek. az alacsony fűtőértékű inertes földgázt ugyanis gazdaságosan csak erőművi célra hasznosíthatják. a számítások szerint a gyorsítási program alapján mintegy fél évvel a határidő előtt, 1982 utolsó negyedében kezdik meg az inertes gáz szállítását, folyamatosan évi 500 millió köbméterre bővítik a termelést és a szállítást, s így a tiszai hőerőmű az alacsony fűtőértékű gázzal, majd évente mintegy 200 ezer tonna fűtőolajjal takarít meg a népgazdaságnak. /folyt./

ö/sb/vid/bam/zsu pr
12.05 091281 2716

13. 20
S

-. -

13. 20

sb0016 4 150 mtib1020

a földgáztermelés bővítése /2. rész/

megkezdtek az előkészületeket a tervezéssel a békés megyei endrőd térségében felkutatott szénhidrogénmező földgázkincsének hasznosítására. korszerű gázmotoros kompresszorok beszerzésével, s a ganz-mávag révén a hazai kompresszor-gyártás fejlesztésével pedig a földgázmezők rétegnyomását és termelését növelő újabb kompresszor-üzemek létesítésének feltételeit teremtik meg. a téli nagyobb energiaigények kielégítése érdekében megkezdik a szovjetunióból nyáron érkező földgáz elraktározását szolgáló hajduszoboszlói földalatti gáztároló bővítését. az építési munkák a tavasszal kezdődnek, s a program szerint 1983-ban a próbaüzemelésel sor kerül a bővített tárolórész megtöltésére is. ezzel a beruházással 400 millió helyett 730-740 millió tárolt földgázt hasznosíthatnak, télen. a beruházásokhoz szükséges importtermékek beszerzési nehézségeinek áthidalására, a kiadások csökkentésére csökkészítő üzemeltetést rendezett be síófokon a kőolajvezetéképítő vállalat, az alföldi kőolajipari gépgyár pedig acélöntődét létesített a különböző csőelzáró szerelvények gyártására. a beruházási munkálatok meggyorsítása a számítások szerint lehetővé teszi, hogy ebben a tervidőszakban az eredetileg tervezettnél több hazai földgázhoz jusson az ország. /mti/

x x x

szerkesztőségek figyelmébe!

a földgáztermelés bővítése című hírünkhöz ajánlott képek:
gal/811203/7 gal 811203/35

/mti/

ö/sb/vid/bam/zsu pr
12.12 091281 1462

-.-

sb0017 4 160 mtib1021

emlékezés a kibernetikai kutatások uttörőjére

1981. december 9. - a szegedi józsef attila tudományegyetem kibernetikai laboratóriuma szerdán ünnepélyes keretek között felvette a laboratórium alapítójának, az öt éve elhunyt kalmár lászló kossuth- és állami díjas akadémikusnak a nevét. a kiváló tudós, matematikus, a kibernetikai kutatások hazai uttörője, a

o
K.

felsőoktatási számítástechnikai oktatás bevezetése kezdeményezője volt. kalmár lászló munkásságát székely sándor címzetes egyetemi tanár, az mszmp szeged városi bizottságának titkára méltatta. a névadó ünnepség alkalmával rendezett tudományos ülésen a szegedi kibernetikai laboratórium munkatársai beszámoltak kutatásaik legújabb eredményeiről. /mti/

dén/f/ká/zsu pr
12.16 091281 0744

-.-

sb0018 4 130 mtib1022

testvérterületi delegáció

1981. december 9. - szerdán elbucsuzott komárom megyéből a dél-cseh testvérterületi delegáció, amelyet miroslov senkir, a cskp területi bizottságának titkára vezetett. a küldöttség tagjai találkoztak antyalóczy alberttel, a megyei pártbizottság első titkárával, és megvitatták, miként bővíthetők a testvérterületi kapcsolatok. a vendégek megismerkedtek a megye gazdasági életével, ellátogattak az oroszországi szénbányák márkushegyi üzemébe, a magyar vegyipar központjába, a nyergesujfalui magyar viscosagyárba és a sárisápi új élet termelőszövetkezetbe. /mti/

ber/wné/ká/ig pr

12.19 091281 0628

-.-

sb0019 4 150 mtib1023

konferencia a talajjavításról

1981. december 9. - a savanyu talajok javításával foglalkozó kétnapos tudományos konferencia fejeződött be szerdán szombathelyen. résztvevői, az alapkutatást folytató tudósok, gyakorlati szakemberek véleményét mondták a témával kapcsolatos időszerű feladatokról, s az ajánlott módszerekről. mint elhangzott, hazánkban a 6,627 millió hektár mazógazdasági művelés alatt álló terület egyharmada savanyu talaj, s a folyamatot a műtrágyázás, a légtér szennyezettsége csak fokozza. éppen ezért a meliorációs munkák sorába be kell illeszteni a mésztrágyázást, az

o
K.

altalajlazítást, s bizonyos termelés technológiai változásokat kell végrehajtani, azaz következetesen a talajminőség szerint megválasztani a növényeket. a konferencia ajánlásokat fogalmazott meg. javasolja: a hazai növényvédelmi és agrokémiai hálózat tekintse feladatának, hogy szolgáltatásként, garanciális szaktanácsadással segítse a termelő egységeket a mésztrágyázás, az altalajlazítás és a természetstechnológia kérdéseiben. /mti/

kre/mné/ká/sa pr

12.20 091281 1055

-.-

sb0020 4 130 mtib1024

uj üzletek kaposváron

1981. december 9. - kaposvárrott a következő években tovább bővítik a kiskereskedelmi és vendéglátóipari üzlethálózatot - hangzott el szerdán a városi tanács végrehajtá bizottságának ülésén. a tervek szerint a belváros rekonstrukciója során megépülő lakóházak földszintjén kereskedelmi és közvetlen lakossági igényeket kielégítő szolgáltatási egységeket alakítanak ki. folytatják az abc-áruházak építését, főként a kis - 200-220 négyzetméter - alapterületűeket szerte a városban, a kevésbé ellátott lakóterületeken. az abc-khez kapcsolódóan presszót, kisvendéglőt, ételbárt építenek. ujszerű kezdeményezés a pavilonsarok: a variálható, elemekből összerakható, esztétikus, a városképbe illeszkedő pavilonok együttese. az első pavilonsort jövőre állítják fel a somogy áruház előtti téren. több kisvendéglő, bisztró, ételbár építését is tervezik. a gyermekélelmezést központi konyha és étterem megépítésével igyekeznek javítani. idegenforgalmi célra használják fel a kossuth téri dorottya-házat: ide költözik a siotour városi irodája, az ajándéküzlet, emeletén pedig turistaszállót alakítanak ki. /mti/

káp/hné/ká/sa pr

12.27 091281 1156

-.-

sb0021 4 180 mtib1025

időjárásjelentés

1981. december 9. - a meteorológiai intézet jelenti 1981. december 9-én szerdán 12 órakor:

európa északi felén igen hideg tél van. havazást, hófuvást jelentenek a balti-tenger vidékéről és a szovjetunió területéről. a brit szigetek, franciaország és a német-lengyel alföld fölé is hidegebb levegő áramlik. viharos szél, sokfelé havazás, hózáporok jellemzik arra az időjárást. az appennini és a balkán félszigeten, valamint a kárpátok vidékén és a fekete tenger környékén éjszaka igen enyhe volt az idő. a kárpátok térségében sokfelé esett az eső, erős szél fújt. az esők egyre keletebbre terjednek, és nyugat felől hidegebb, és szárazabb levegő érkezik. kedden hazánk legnagyobb részén néhány órára kisütött a nap. csupán néhány helyen fordult elő kisebb eső. sokfelé fújt élénk vagy erős délnyugati szél. a hőmérséklet csúcserőke az északi hegyvidéken 1 és 5 másol 5 és 13 fok között alakult. az esti órákra ismét mindenütt beborult az ég, és éjszakára egyre több helyen megeredt az eső. ma reggel 7 óráig sokhelyről jelentettek csapadékot, 1 és 8 mm között, de néhol és főleg a dunántúli hegyvidékben 10-15 mm között. a hőmérséklet hajnalra általában csak 4 és 10 fok közé csökkent, csupán északkeleten mértek mínusz 1, plusz 3 fok közötti hőmérsékleteket.

ma délelőtt az ország nagy részén borult volt az ég, de északnyugaton már fölszakadozott a zárt felhőzet. főleg a déli és keleti megyékben sokfelé esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor 4 és 8 fok közöt váltakozott.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 5,2 fok volt, amely 3,7 fokkal magasabb a százves átlagnál. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklett 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 994 mbár, mérsékeltten emelkedik.

várható időjárás csütörtök estig:

eleinte délen és keleten is fölszakadó felhőzet és egyre kevesebb helyen eső, majd felhőlátvonulásokból szórványos zápor, hózápor. csütörtökön napközben nyugat felől újabb erős felhősödés és többfelé ismétlődő havazás, eső. élénk, időnként erős nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4, plusz 1 fok. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 1, plusz 6 fok között.

a duna vízszintje budapestnél 378 cm, hőmérséklete 4,6 fok. /mti/

ig pr

13.09 091281 2319

-.-

sb0022 4 150 mtib1027

üzemavatás

1981. december 9. - befejeződött a magyar kábelművek balassagyarmati gyárának rekonstrukciója; ebből az alkalomból szerdán gyűlést tartottak, szónoka Littai István ipari miniszterhelyettes volt.

a gyár fejlesztését 1978-ban kezdték meg; tavaly ilyenkor fejezték be a szabadvezetékgyár gépi rekonstrukcióját, a szerdai ünepségen új, tízezer négyzetméter alapterületű gyártó csarnokot vettek birtokba, amelyben föld- és légvezetékként egyaránt alkalmazható erősáramú egykilovolttos kábelt állítanak elő.

a balassagyarmati rekonstrukció összesen nyolcszázmillió forintba került: a beruházók ennek csaknem kétharmadát gépekre költötték, így jött létre Európa egyik legmodernebb kábelgyára, ahol 1985-re az idei egymilliárd-hatszázmillióhoz képest megkétszereződik a termelés, az értéke pedig eléri a 3,5 milliárd forintot. gyors ütemben növekszik a gyár exportja is, a szakemberek számításai szerint a balassagyarmati kábelgyár rekonstrukciójába fektetett tőke a hatodik öt éves terv végére megtérül. /mti/

csiz/kz/ig ie

13.53 091281 1055

--

sb0023 4 150 mtib1028

új kenyérgyár

1981. december 9. - száz millió forintos beruházással épült kenyérgyárat avattak szerdán Csongrádon, a több mint 20.000 négyzetméter alapterületű üzemben gázfűtéses kemencékben sütik a modern dagasztógépekkel megmunkált kenyeret, a tészta pontos méret szerinti adagolását a metripod mérleggyárban készült automata optikai mérlegrendszerrel oldják meg, a gyár termékei között fűszerekkel ízesített-, valamint burgonya és kukoricapehellyel készült kenyér, zsemle-, cipó, kis- és nagykalács, mákos-, diós- és lekvároskifli. az új gyár Csongrád mellett a környező községek lakóit is ellátja friss kenyérrel, péksüteménnyel, s átmeneti segítséget nyújt a szomszédos szentesnek, az ottani sütőipar hamarosan kezdődő rekonstrukciója idején. /mti/

dob/f/kz/ig ie

Pegors

14.02 091281 0789

--

sb0024 4 150 mtib1029

a fejér megyei tanács vb ülése

1981. december 9. - a célcsoportos lakásberuházások csökkentését a tervezettnél több társasház építésével ellensúlyozzák Fejér megyében, az építési kedv ösztönzésére a lakásfelújítási keretből 20 millió forintot, a megyei vállalatoktól átvett pénzeszközökből 145 millió forintot a társasházi telkek közművesítésére csoportosítanak át - jelentették be szerdán Székesfehérváron, a Fejér megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén, így a megye fejlesztési tervelőirányzata szerint összesen 2992 lakás épül 1982-ben, ebből 597 tanácsi célcsoportos lakás, 855 otp társaslakás, 1540 pedig egyéb társaslakás és családi ház.

a kommunális fejlesztéseket szolgálja, hogy Székesfehérváron bővítik a távfűtő hálózatot és erőművet, folytatódik a szennyvíztisztító telep építése, perkatán, Iváncsán, Cecén és Pázmádon pedig községi vízmű épül. a meglévő középületek, lakóházak felújítására, karbantartására csaknem 100 millió forintot, az idei keretnél 15 millió forinttal többet, irányoztak elő. Székesfehérváron 200 személyes csecsemőotthont, és 200 ágyas kórházi pavilont akarnak építeni, a bölcsődei és az óvodai hálózatot pedig 200-200 hellyel bővíteni. általános iskolai tanterem, az előirányzat szerint 44 készül el a megyében 1982-ben. /mti/

zsi/fné/kz/sa ie

14.04 091281 1311

--

sb0025 4 180 mtib1030

közlekedési balesetek

1981. december 9. - a Tolna megyei tevel községben Simonovics Antal 30 éves helyi kőműves, segédmotoros kerékpárjával egy autóbussznak ütközött és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

Pest megyében, Táborfalva külterületén Najjer Wáled Iskander 26 éves egyetemi hallgató, Jordán Állampolgár, Ammani lakos személygépkocsijával áttért az uttest bal oldalára és összeütközött egy tehergépkocsival. Najjer a kórházba szállítás közben meghalt. /mti/

ig ie

14.05 091281 0521

--

bel

- 18 -

1981.12.09.

sb0026 4 160 mtib1031

ipu - magyar csoport

1981. december 9. - szerdán a parlamentben ülést tartott az interparlamentáris unió magyar csoportjának vezetősége. barcs sándor elnök tájékoztatása után a vezetőség megvitatta az 1982-re tervezett feladatokat. az ülésen részt vett és felszólalt péter jános, az országgyűlés alelnöke. /mti/

me/jk/sa ie

14.07 091281 0342

-. -

sb0027 4 160 mtib1033 /felhasználható 19 órától!/
film a sárközi néphagyományokról

1981. december 9. - a magyar televízió pécsi körzeti stúdiója által készített: az őcsényi hegy alatt című, sárközi dalos néphagyományokat megjelenítő zenés tv-film műsorsugárzás előtti nyilvános bemutatóját szerdán tartották a szekszárdi babits mihály megyei művelődési központban. a sárközi népdalokat daróczi bárdos tamás hangszerelte. a műsorban az őcsényi népi együttes, a decsi és a bátaí tamburazenekar, a szekszárdi néptáncgyűttes, több népi énekes, citerás, népi zenekar, a decsi gyermekkórus és a pécsi nemzeti színház énekművészei szerepelnek. a filmet bükkösi lászló rendezte. /mti/

blb/kjné/ká/sa ie

14.34 091281 0665

-. -

bel

- 19 -

1981.12.09.

sb0028 4 130 mtib1034

a budapesti képviselőcsoport ülése

1981. december 9. - az országgyűlési képviselők budapesti csoportja szerdán ülést tartott a hazafias népfőnt budapesti bizottságának székházában. szépölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke beszámolt a főváros idei terveinek végrehajtásáról, illetve az 1982. évi célkitűzésekről. ezt követően a jelenlevők kovács károlynak, a képviselőcsoport vezetőjének tájékoztatása alapján az országgyűlés téli ülésszakának előkészületeiről tárgyaltak. /mti/

ag/s/sa ká

14.40 091281 0511

-. -

sb0029 1 130 mtib1035

a szerkesztőségek figyelmébe!

1981. december 9. - mai bs0043 mtib1017. sz. kádár jános fogadta... című hírünk 4. bek. 1-2. sorában a funkció helyesen:

Lázár györgy az mszmp politikai bizottságának tagja,

a minisztertanács elnöke

/mti/

sa ká

14.45 091281 0351

-. -

sb0030 4 150 mtib1036

több szén

1981. december 9. - a veszprém-környéki szénbányák helyzetéről, a várpalotai és a közép-dunántúli szénbánya vállalat ez év elején megtörtént összevonásának tapasztalatairól tárgyalt szerdán veszprém-ben a bányaiipari dolgozók szakszervezetének elnöksége. az egyesítés - mint megállapították - koncentráltabbá tette a termelést, hatékonyabbá az anyag- és az eszközfelhasználást. döntően

k

e tényezők hatására megállt a veszprém-környéki szénbányák termelésének csökkenése: már az év eddigi részében 3 százalékkal több szenet küldtek felszínre, mint tavaly egész évben, s ez évi teljes termelésük meghaladja majd a 3,7 millió tonnát. az elnökség tagjai már hétfőn és kedden a helyszínen voltak, s a szénmedence ugyszólván valamennyi munkahelyét felkeresték. mint az ülésen hangsúlyozták, személyesen is meggyőződtek arról, hogy az összevonást, az ezzel kapcsolatos szervezést, átcsoportosítást mindvégig az embercentrikus gondolkodás jellemezte, úgy irányították, hogy a bérezés se, az élet és munkakörülmények se változzanak a dolgozók számára kedvezőtlenül. az összevonással létrehozott nagyvállalat, a veszprémi szénbányák a földtani kutatószolgálat kiterjesztésével, újabb lelőhelyek feltárására törekszik és megkezdte azok összekapcsolását a már működő bányákkal. így bővítik új mezővel a dudari és a várpalotai bányászati vállalatot, rekonstrukciót a balinkai bányában és a várpalotai bányában terveznek. mindennek eredményeként 1985-re a veszprémi szénbányák termelése meghaladja majd a 3,8 millió tonnát. /mti/

bév/nmmé/kz/ig
14.58 091281 1533

-.-

sb0031 4 150 mtib1037

művezetők országos tapasztalatcseréje

1981. december 9. - a művezetők országos tanácskozását pénteken és szombaton rendezik a csepeli munkásotthonban. a tapasztalatcserét megelőző szerdai sajtótájékoztató az előkészítő bizottság nevében bérci gyula, a szervezési és vezetési tudományos társaság főtitkára elmondta, hogy az országban csaknem 200 ezer művezető dolgozik, ám helyük, szerepük a termelésirányításban ma még nem mindenütt alakult ki egyértelműen. örömdetes azonban, hogy a vállalatok önálló működésével egyre több gyárban és szövetkezetnél helyére került a művezetői státusz, lényegesen bővült irányítói és döntési jogkörük.

a tanácskozáson több olyan vállalati gyakorlatot ismertettek majd, ahol jól működik a vezetési mechanizmus, s ahol a művezető valóban a munkahely felelős vezetője. az egri dohánygyárban például a művezetők munkáltatói jogkört kaptak /az elbocsátás kivételével/, lehetőségük van jutalmazásra, de akár a munkakörök módosítására is. hasonlóan jók a tapasztalatok a dunai vasműben és az ikarus székesfehérvári gyárában is.

a tanácskozáson részt vevő mintegy ötszáz művezető elméleti és módszertani szakemberek közreműködésével három szekcióban vitatja meg a termelési, szervezési, irányítási és gazdálkodási feladatokat, a művezetői munka emberi tényezőit és a korszerű képzés főbb követelményeit.

a tanácskozással egyidejűleg szakkönyv-kiállítást rendeznek.
/mti/

mg/gk/bam/ig
15.09 091281 1445

-.-

sb0032 4 150 mtib1039

tanácskozás a háztájról

1981. december 9. - békés megye háztáji és kisipari gazdaságai az elmúlt évben öt milliárd forint értéket termeltek, s ez az ország mezőgazdasági termelésének több mint 8 százalékát kitevő békési össztermelés egyharmadát jelenti. mint a hazafias népfront megyei bizottságának szerdán békéscsabán tartott ülésén, amelyen részt vett sarlós István, az mszp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára is, a továbbiakban elmondták, hogy a megye zöldségtermelésének a felét a kisgazdaságok állítják elő, s az országosan jelentős békési sertésállománynak is csaknem a 60 százaléka a kisüzemekben van. a jelentős exporttermelést folytató gyulai huskominát például a keresett csabai és gyulai kolbász alapanyagának 90 százalékát kistermelőktől vásárolt nagyszülő disznókból állítja elő. számottevő a háztáji és a kisipari gazdaságok részesedése a szarvasmarha és baromfitenyésztésben is, a gyümölcsstermelő kiskertek pedig a megye önellátást szolgálják. a kistermelők gondjairól szólva többen is kifogásolták a különböző tápok minőségét, s a megfelelő tenyészállatok beszerzésének nehézségét. felhívták a figyelmet arra is, hogy jó néhány településen egyes, csak a haszonra figyelő külső vállalkozók felbillentik a nagyüzem és a kisgazdaságok között kialakult, kölcsönösen hasznos egyensúlyt. a geszti fóliázó kistermelők nehezményezik, hogy túl nagy a különbség a felvásárlási és a fogyasztási árak között, s ez kedvét szegi a vállalkozó falusiaknak. a szerződésen kívül följánlott termékek, például a gyümölcs átvétele sokszor akadozik. /mti/

sam/ke/kz/sa ká

15.29 091281 1631

-.-

sb0033 4 130 mtib1040

a kisz kb felhívása /1.rész/

1981. december 9. - az utóbbi időszakban az imperializmus soha nem látott méretű fegyverkezési versenyt akar a világra kényszeríteni, növelve ezzel a háború - a nukleáris katasztrófa - veszélyét. a háború ellen, a béke megvédése mellett emel szót a magyar kommunista ifjúsági szövetség. a kisz kb az alábbi felhívással fordult a magyar fiatalokhoz:

az imperializmus atomháborúval fenyeget, könyörtelen fegyverkezési hajszát kényszerít a világra, mind több és kegyetlenebb fegyver felhalmozásával veszélyezteti a békét. a korlátozott nukleáris háború kiagyalói az egész emberiségnek üzennek hadat. velük szemben óvjuk a népeket azok, akik védelmi erejüket a béke szolgálatába állítják.

mi, magyar fiatalok, hazánk legujabbkori történetének eddigi leghosszabb békés időszakában születünk és nőttünk fel. a béke országépítő munkánk, alkotóerőnk záloga, egyéni, családi és nemzeti boldogulásunk feltétele; alapvető emberi jogunk, amelyet minden erőnkkel óvnunk és védenünk kell. még nem késő! európa és a világ békeszerető embereinek összefogásával megzabolázható az imperializmus fékevesztett fegyverkezési politikája, megvédhető a béke. de a békét nem elég akarni, közülünk is mindenkinek munkával, tanulással és a haza védelmével, nyílt kiállással tennie kell érte. van világos programunk: a szovjetunió és a varsói szerződés többi tagállamának, közöttük hazánknak józan, konstruktív tárgyalási és leszerelési kezdeményezései, s vannak és sokasodnak harcostársaink európa-szerte és mindenütt a világon. velük vagyunk, közös ügyért küzdünk!

békét, biztonságot, alkotó életet akarunk. ennek érdekében mondjuk nemet az európát pusztulással fenyegető korlátozott nukleáris háborúra, mondjunk nemet a neutronbombára. tiltakozzunk az ellen, hogy határainktól néhány száz kilométerre az egyesült államok - nato-szövetségesei területén - újabb, hazánkat is fenyegető atomfegyvereket helyezzen el. az elmúlt hónapokban közületek már több tizezren tettek hitet a béke ügye mellett. hívunk mindnyájukat, csatlakozzatok azokhoz, akik a további nukleáris fegyverkezés helyett tárgyalást és megegyezést követelnek. állítsuk meg azokat, akik a pusztító háború felé taszítják európát és az egész világot! munkahelyünkön, az iskolákban, az egyetemeken és a főiskolákon, lakóhelyünkön, együtt az idősebbekkel, együtt társadalmunk minden cselekvésre kész tagjával, emeljük fel szavunkat a béke megőrzéséért. hívunk benneteket: akciókkal óvjuk, munkánkkal erősítsük a békét! aki egyetért felhívásunkkal, aláírásával is tegyen hitet mellette - fejeződik be a felhívás. /folyt/

km/1g/ dg
15.35 091281 2632

sb0034 4 150 mtib1041

biológiai hozamfokozók

1981. december 9. - újabb létesítménnyel - biológiai hozamfokozókat készítő üzemmel - gyarapodott a bábólnai mezőgazdasági kombinát. az új üzemben szerdán megkezdődött a próbatermelés. az új üzem jövőre már csaknem 100.000 liter hozamfokozót készít. mintegy ötödét sertés és baromfi takarmányozásánál, a többit a növénytermelésben - főként a kukoricatermesztésben - hasznosítják.

a kombinát^o-sertés, juh és baromfi hizlalásánál - kitűnő eredménnyel próbált ki hasonló külföldi hozamfokozókat. tapasztalataik szerint javította a takarmányok értékesülését, ezáltal megrövidült a hizlalási idő, sőt még az elhullás is csökkent. a növénytermelésben kipróbált szárbontó anyagok meggyorsították a táblákon maradt kukoricaszár lebomlását, és ezzel növelték a talaj humuszértékét, van talajkondicionáló, magkezelő és levéltrágya változat is. /mti/ ^o Korábban

ber/wné/kz/sa ká

15.40 091281 0905

-.-

sb0035 4 130 mtib1042

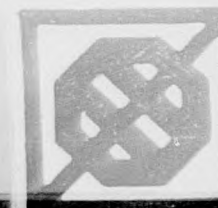
a kisz kb felhívása /2.rész/

a felhívást támogató aláírásokat a kisz kb postacímére /1929 budapest/ lehet eljuttatni az erre az alkalomra kiadott levelezőlapon, s más formában december 23-ig. /mti/

km/1g dg

15.40 091281 0225

-.-

bel

- 24 -

1981. 12. 09.

sb0036 4 160 mtib1043

a telefonról és edisonról - kiállítás debrecenben

1981. december 9. - a telefon magyarországi alkalmazásának 100. és edison halálának 50. évfordulója alkalmából rendezett kiállítást nyitottak meg szerdán debrecenben, a kossuth Lajos tudományegyetemen. Láthatók a kiállításon az 1881. május elsején üzembehelyezett, 25 előfizetővel rendelkező első budapesti telefonközpont dokumentumai. fényképek, dokumentumok mutatják be puskás tivadar munkásságát, s az általa létrehozott telefonhírdíót is, amely mintegy 700 előfizetővel, 1893. február 15-én kezdte meg működését. bőséges kiállítási anyag ismerteti edison munkásságát, s kapcsolatát puskás tivadarral. /mti/

tár/éva/st/sa ká

15.47 091281 0698

-. -

sb0037 4 170 mtib1044

havazás villámlással pécsent

1981. december 9. - különös természeti jelenséget észleltek szerdán a koradélutáni órákban pécsent: villámlott és dörgött, miközben szakadt a hó, a villámok fénye még a sűrű hófüggönyön át is látható volt és erős dörgések követték, amelyek azonban a havazásban tompán hallatszottak. a ritkán tapasztalható jelenséget az idézte elő, hogy az észak felől nagy gyorsasággal érkezett hideg áramlat beleütközött a mecsek felett levő melegebb légtömegbe. pécsent és környékén ugyanis az előző napokban valóságos tavasz volt: kedden tíz fok fölé emelkedett a hőmérséklet és a szerdára virradó éjszakán is csak nyolc fokra hűlt le a levegő. az égzengéssel kezdődött hóesés a tél visszatértét jelentette. a hőmérséklet rövid idő alatt két fokra csökkent és egycsapásra fehérbe öltözött a mecsek vidéke. /mti/

1g6/kz/gw

15.51 091281 0856

-. -

bel

- 25 -

1981. 12. 09.

sb0038 4 130 mtib1045

tanácskozott az országos uttoróelnökség

1981. december 9. - az ötnapos munka - és tanítási hét bevezetésével kapcsolatos sajátos feladatokat tekintette át az uttorószövetség országos elnöksége szerdai ülésén. az ötnapos munkahét általánossá válása együttjár a nevelési-oktatási intézmények működési rendjének átszervezésével. az áttérés alapvető feltétele, hogy nem csökkenhet a nevelés-oktatás színvonala - hangsúlyozták. a heti szabadidő átrendeződése azonban az uttorószövetségnek külön feladatokat is jelent. ezek kimunkálására elhatározták, hogy más, illetékes szervekkel együttműködve megvizsgálják a gyermekek életmódjának, napi terhelésének alakulását a megváltozott munkarendben. szorosabb együttműködésre törekszenek a művelődési minisztériummal, s más szervekkel az uttoróélet feltételeinek megteremtésében, a pedagógusok élet-és munkakörülményeit érintő kérdések tisztázásában.

a hazafias népfronttal együttműködve a szülőket, a családokat, valamint a társadalom széles rétegeit kívánják aktivizálni, segítőként bevonni a gyermekek sokszínű, játékos mozgalmi életének szervezésébe. /mti/

km/s/gw

16.02 091281 1133

-. -

sb0039 4 180 mtib1046

elhunyt nemezc Lajosné

1981. december 9. - nemezc Lajosné, nyugalmazott rendőralhadnagy, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1931. óta volt a párt tagja, 75 éves korában elhunyt. temetése december 14-én, 15 órakor lesz a megyeri uti temetőben.

mszmp ii. kerületi bizottsága
mszmp belügyminisztériumi bizottsága

/mti/
gg/dg/gw

16.07 091281 0399

-. -

bel

- 26 -

1981. 12. 09.

sb0040 4 150 mtib1047

a konténeres fuvarozás kiterjesztéséért

1981. december 9. - a közelmúltban megalakult konténer-pool előnyeinek megismertetésére és tagok toborzása érdekében a MÁV kerekasztal megbeszélésre hívta egybe a konténer-tulajdonos vállalatokat. a MÁV vezérigazgatóságán szerdán megtartott értekezleten 15 vállalat vett részt, jórészt az állami építőipari vállalatok, de ott volt a bng híradástechnikai vállalat és az egyesült izzó is.

a konténeres fuvarozási módszer kiterjesztésére novemberben hirdette meg új szolgáltatását a MÁV: a belföldi MÁV konténer-poolt. célja, hogy elősegítse a mintegy 9000-es hazai konténerpark jobb, célszerűbb kihasználását. a közös konténerpark legnagyobb előnye, hogy a meglévő eszközökkel, beruházások nélkül fokozható a gazdálkodás hatékonysága.

a MÁV ebben az évben mintegy másfél millió tonna - elsősorban értékes - árut szállít konténerekben. a konténerek közös használatával jelentősen növelhető ez a mennyiség. ezért is szükséges, hogy mind többen csatlakozzanak az új fuvarozási rendszerhez.

az értekezleten arról tájékoztatták a résztvevőket, hogy bármely magyar gazdálkodó vállalat tagja lehet a konténer-poolnak, ha legalább öt konténert közös használatra rendelkezésre bocsát. a konténerpark forgalmát a MÁV szervezi, s a közösen használt konténerek üres továbbításáért nem számít fel fuvardíjat. a vasut magára vállalja a kisebb sérülések javítását is, s a pool-tagokat konténeres szállításaiknál előnyben részesíti. jónéhány vállalat jelezte, hogy tagja kíván lenni az új rendszernek. ezekkel a vállalatokkal a sajtóösszeget figyelembe véve hamarosan megkötik a MÁV a szerződést. /mti/

t/bi/pá/bam/gw
16.22 091281 1672

-.-

bel

- 27 -

1981. 12. 09.

sb0041 4 130 mtib1049

magyar pártmunkásküldöttség látogatása Lengyelországban

1981. december 9. - a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának meghívására december 6-9-e között varsóban tartózkodott az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztálya helyettes vezetőjével az élen. a küldöttség tanulmányozta a lengyel tudományos élet és a felsőoktatás helyzetét, véleménycserét folytatott a két párt tudományos és oktatási területen folyó együttműködésének időszerű kérdéseiről.

a delegációt fogadta e. duraczynski, a Lemp kb tudományos és oktatási osztályának vezetője. /mti/

gg/dg/gw ie

pártmunkás küldöttsége, Knopp Andrásnak,
az mszmp

16.37 091281 0608

-.-

sb0042 4 130 mtib1050

nagy józsef kitüntetése

1981. december 9. - az elnöki tanács nagy józsefnek, az mszmp központi bizottsága társadalmi munkatársának eredményes munkássága elismeréséül, 70. születésnapja alkalmából a szocialista magyarországi érdemrendet adományozta.

a kitüntetést szerdán a kb székházában korom mihály, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára adta át. jelen volt rácz sándor, a kb osztályvezetője. /mti/

gg/gw ie

16.43 091281 0467

-.-

sb0043 4 130 mtib1051

országgyűlési építési, közlekedési bizottság /1.rész/

1981. december 9. - tóth ferenc, az mti tudósítója jelenti:

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium, valamint a közlekedés- és postaügyi minisztérium 1982. évi költségvetésének tervezetéről, a két tárca eredményeiről és soronkövetkező feladatairól tárgyalt szerdán az országgyűlés építési és közlekedési bizottsága.

Pidei

ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter iparágá, illetve a tárca helyzetét és teendőit alapvetően azzal jellemezte, hogy a korábbi mennyiségi szemléletet mindinkább felváltja az a gyakorlat, hogy az elvégzett munka kifogástalan, a megszülető produktum jó minőségű legyen, ma már nyilvánvaló - mondta -, hogy alaptalanok voltak azok az egy-két évvel ezelőtti vélekedések vagy aggodalmak, hogy a beruházások visszafogásával esetleg „munka nélkül” maradnak az építők, nem így történt. Elannyira nem, hogy minden építési igény minden területen ma sem és várhatóan 1982-ben sem elégíthető ki azonnal, nem is annyira a kivitelezői kapacitás tárgyi, technikai lehetőségei, hanem elsősorban munkaerő-gondok miatt.

a tájékoztatónak ez utóbbi témájához kapcsolódóan több képviselő is szólt arról, hogy az elmúlt években sokan az építőiparból más területekre mentek dolgozni, s ma már nem jelent vonzerőt az építőknél a rövidített munkahét, hiszen rövidesen széles körben átállnak másutt is az ötnapos munkarendre, messzemenő egyetértéssel csatlakozott a vita több részvevője a miniszternek ahhoz a véleményéhez, hogy a legszélesebb nyilvánosság előtt, az utcán, a közterületeken, mindenki szeme láttára dolgozó - az időjárás változásainak, meg a felületes szemlélők sokszor meggondolatlan kritikai megjegyzéseinek egyaránt kitétt - építőmunkások helytállásukért több jó szót és nagyobb megbecsülést érdemelnek-érdemelnének. daradics ferenc /tolna megye/ például megtoldotta azzal, hogy ha várunk valamint az emberektől, ez esetben tisztességgel elvégzett jó munkát, akkor sehol nem maradhat el a megbecsülés.

/folyt.köv./rj 1e

16.50 091281 2046

-.-

sb0044 4 160 mtib1053

a szívinfarktus megelőzéséről - tanácskozás veszprémben

1981. december 9. - a szívinfarktus veszélyének korai felismerését elősegítő közös kutatások eddigi eredményeit összegezték szerdán veszprémben az akadémiai bizottság székházában a debreceni atommagkutató intézet, a debreceni orvostudományi egyetem és a balatonfüredi szívkórház szakemberei. a kutatások kiindulópontjait az a felismerés szolgált, hogy a szívinfarktusban szenvedő betegek hajában rendkívül alacsony szintre csökken a kalciumtartalom, gyakran csupán az egytizede az egészséges emberének. a tanácskozáson elmondták, hogy ma már a vizsgálatok száza bizonyítják az összefüggést a haj kalciumszintjének süllyedése és az infarktus között. feltételezik, hogy a kalciumtartalom ilyen nagymérvű csökkenése hosszabb folyamat lehet, amelynek oka a szervezett anyagcsere egyensúlyának megbomlása. ennek alapján a hajvizsgálat segíthet a megelőzésben, figyelmeztethet a rendellenes folyamat megindulására. a résztvevők hangoztatták, hogy ez a vizsgálat gyorsan és nagy arányokban elvégezhető, s alkalmas rá valamennyi olyan kutatóhely, egyetem, intézet, ahol analitikai nagyműszerekkel rendelkeznek. a debreceni orvostudományi egyetem már bekapcsolta szűrővizsgálatai közé a haj elemzését és a balatonfüredi szívkórház is rendszeresen küldi vizsgálatra betegeinek hajszálait debrecenbe. a kutatásokat tovább folytatják a biokémiai háttér tisztázására és a vizsgálati módszerek tökéletesítésére. /mti/

bév/nné/st/gw 1e

16.57 091281 1497

-.-

sb0045 4 130 mtib1054

ülést tartott az országgyűlés külügyi bizottsága

1981. december 9. - az országgyűlés külügyi bizottsága darvasi istvánnak, a bizottság titkárának elnökletével szerdán ülést tartott a parlamentben. az ülésen részt vett és felszólalt péter jános, az országgyűlés alelnöke, valamint vincze imre pénzügyminiszter-helyettes.

puja frigyés külügyminiszter ismertette a parlament ülészakának napirendjére ajánlott, a kormány nevében előterjesztendő külpolitikai beszámoló téziseit. a bizottság a téziseket megvitatta és tudomásul vette.

roska istván külügyminiszter-helyettes előterjesztette a külügyi tárca 1982. évi költségvetésének tervezetét. a bizottság a tervezetet módosítás nélkül elfogadta.

a tanácskozáson felszólalt dr. rusz márk /csongrád megye/, barcs sándor /budapest/, dr. lukács jános /zala megye/, tauscz jános /pest megye/, stock jános /veszprém megye/, dr. biró józsef /győr-sopron megye/, pethő tibor /budapest/ országgyűlési képviselők. /mti/

t me/gg/dg/sa hgy

17.00 091281 1010

-. -

sb0046 4 130 mtib1056

országgyűlési építési.../2 rész/

szóba került a vitában a növekvő érdeklődés a magánlakás-építés különböző formáival kapcsolatban. horváth károly /hajdu-bihar m./ felvetette: a szövetkezeti iparban dolgozók nem kapnak ugyanugy kölcsönt a munkahelyüktől, mint az állami ipar dolgozói. angyal imre /veszprém m./ a korszerű építési anyagok, illetve eljárások propagandájának hatásossága felől érdeklődve azt a választ kapta a minisztertől, hogy a tájékoztatás szakmai berkekben már megfelelő, s javulóban van a közönség körében is. kerényi józsef /bács-kiskun m./ a lakásépítést is „szolgáltató”, kisipari munka kedvezményes adózási formájának gondolatát vetette föl, s villányi miklós pénzügyminiszter-helyettestől azt a felvilágosítást kapta, hogy ilyen formák, lehetőségek már vannak. kedvező tapasztalatokat említettek a vitában részt vett meghívott szakemberek az építőipari társulások tevékenységével kapcsolatban, amely felől koltay nándorné /veszprém m./ érdeklődött.

a kpm-terület napirendi témáját klézl róbert miniszterhelyettes előterjesztése alapján elemezték a képviselők. nyugtázták egyebek között, hogy az áruszállítási igények kielégítése ebben az évben kiegyensúlyozott volt, a közúti közlekedésben például több áru elszállítására is lett volna lehetőség. előrelépés történt a személyszállításban is, egyes részterületeken fogantatott olyan intézkedések nyomán, mint például a menetrendek összehangolása, az elővárosi közlekedésben a forgalom rendszeresebbé, a járatok gyakoribbá tétele. országos léptékű feladatként említette a miniszterhelyettes közlekedéspolitikánkban a szállítási teendők célszerű megosztásának további javítását. mindinkább az a törekvés, hogy a kedvezőbb energiafelhasználású alágazatok - főleg a vasut, kisebb részben a vízi-közlekedés - növekvő arányban vegyenek részt a

szállításban. biztató tárgyalások vannak folyamatban például egyes nagy fuvaroztatókkal, hogy eddig közúton szállított rakományokat - például házgyári alapanyagokat, paneleket - vasuton továbbítsanak. ennek érdekében is tervezik az iparvágányok hálózatának bővítését. elismeréssel fogadták a képviselők azt az információt, hogy a vasut díjtalanul elkészíti az ilyen vágányépítés terveit és anyagi hozzájárulással is támogatja e beruházásokat. a közlekedési vállalatok az anyagi ösztönzés eszközeivel is igyekeznek a fuvaroztatók segítségére lenni a szállítási formák jó megválasztásában. különös jelentősége lesz annak az általánossá váló ötnapos munkahéten.

/folyt.köv./

17.03 091281 2515

-. -

sb0047 4 130 mtib1057

országgyűlési építési.../3. rész/

jó hírként fogadták a képviselők azt a tájékoztatást, hogy a máv hétvégi kirakás esetén, meghatározott feltételek mellett, nem számít fel kocsiállás-pénzt, és elsőbbséget biztosít a kocsi-kiállításban azoknak a fuvaroztatóknak, akik a hét minden napján folyamatosan rakodnak. a volán hajlandó saját beralapjából fizetni fuvaroztatóinál a hétvégi árufogadást rendszeresen vállaló dolgozókat. a hétvégi áruterítést máv-volán komplex brigádok szervezésével is elősegítik.

a bizottság végezetül egyhangulag elfogadta a jövő évi költségvetés tervezetének az évm és a kpm előirányzatait tartalmazó fejezeteit. az ülés az elnöklő sas kálmán /heves m./ zárszavával fejeződött be./mti/

t of rj ie

17.09 091281 0746

-. -

sb0048 4 130 mtib1059

ülésezett a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

1981. december 9. - a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén elsőként a viii. kerületi tanács végrehajtó bizottságának munkáját értékelte, s foglalkozott a ix. kerületi hámán kató ut 32-40. számú telken építendő lakások beruházási programjával is.

a 115 ezer lakosu józsefvárosi tanács eredményesen dolgozott az utóbbi öt esztendőben, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának 1975-ben hozott határozatait végrehajtották, jó kapcsolat alakult ki a tanács, valamint a társadalmi szervek között. a tanács munkáját nyolc bizottság segíti, amelyek közül különösen az ügyrendi bizottságé minősíthető jónak. kiemelkedő sikereket értek el a kerület lakói a társadalmi tevékenységben: 1975-ben mintegy három és fél millió forint értékű munkát végeztek, ez az összeg 1980-ban már meghaladta a 10 milliót. a jelenlegi felmérés szerint a kerület legnagyobb gondja: a józsefvárosi rekonstrukció ellenére sem csökkentek a lakáshelyzettel kapcsolatos problémák. a városrészben van a legtöbb életveszélyes épület, s az ingatlankezelés nagy gondokkal küzd. sok az olyan megüresedett lakás, amely gazdaságosan már nem állítható helyre. ennek ellenére a jelenleginél lényegesen több megüresedett otthont lehetne átadni az új bérlőknek, ha a lakások rendbehozatala, kiutalása gyorsulna. az elmúlt tervidőszakban számos létesítménnyel gazdagodott a kerület, egyebek között 375 óvodai és 120 bölcsődei helyet alakítottak ki, felépült egy 40 személyes napközi otthon, nyugdíjas klub, elkészült a rákóczi uti épületek homlokzatának sortatarozása, új szakorvosi rendelőt adtak át az auróra utcában.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága komplex vizsgálata: néhány javaslatának megvalósítására hívta fel a viii. kerületi tanács figyelmét. egyebek között gyorsítani kell a megüresedett lakások használatbavételével kapcsolatos tevékenységet, javítani kell az adóbehajtás rendszerén, növelni kell a kereskedelmi ellenőrzések számát, szigorítani a közegészségügyi-járványügyi vizsgálatokat.

a vb ezután úgy döntött, hogy a ix. kerületi hámán kató ut 32-40. szám alatti telken telepszerű, több szintes, magánérős kislakótelepet kell kialakítani. a főútvonal mellett fekvő, jól közművesített üres telken 123 lakást építenek föl, ugynevezett térszalus szerkezettel. a lakások többsége kétszoba-plusz fél szobás lesz, átlag-alapterületük mintegy 70 négyzetméter. a lakások építtetőinek az országos takarékpénztárt és a középületépítő vállalatot jelölték ki. a generáltervezési és a kivitelezési munkákat is ez utóbbi vállalat végzi majd. a lakásokat 1983. december 15-ig kell elkészíteni. /mti/

ag rj dg hgy 1975-től 5000 lakást utaltak ki, de még mindig 8000 igénylőt tartanak nyilván.

17.27 | 091281 2676

x

sb0049 4 160 mtib1061

kritikusok dija

1981. december 9. - a rádiószínház idei repertoárján szereplő magyar hangjátékokat és dokumentumokat szakmai zsüri bírálta el. a hangjátékok kategóriájának szerzői díját - számárfül a kaszásnak című művéért - galsai pongrácnak, szivarfüst-kerिंगő című darabjáért pedig mándy ivánnak ítélte a kritikusokból álló zsüri. a dokumentumjátékok szerzői közül kósa judit: az örökség - és erdős ágnes: bűnös vagy áldozat? című műsoráért kapott díjat, a különdíj nyertese a késői névsorolvasás című dokumentumjáték szerzője, kubinyi ferenc.

rendezői díjjal jutalmazták bozó lászlót a számárfül a kaszásnak című galsai hangjáték rendezéséért, valamint török tamást, aki mary györgy hegyet küldjél című dokumentumjátékának stúdiómunkáit vezette.

a színészi produkciók értékelésének eredményeként a számárfül a kaszásnak című darabban nyújtott teljesítményéért béres ilonát, a mindennek ára van című hangjáték tolmácsolásáért feleki kamillt, a szivarfüst-kerिंगőbeli szerepléséért pártos erzsit és a kis királyban való nagyszerű közreműködéséért tomanek nándort tüntették ki.

a díjakat szerdán nyújtották át a rádió székházában. a jutalmazott műveket a rádiószínház január második felében ismét műsorra tűzi. /mti/

kj dg rj hgy

17.37 091281 1263

37

-.-

sb0050 4 170 mtib1062

égháboru somogyban

1981. december 9. - szokatlan természeti jelenségnek lehetnek szem és fültanul szerdán, a késő délutáni órákban somogy lakói. délután négy óra tájban az egésznapos esőzés után hirtelen kitört az égháboru villámlással és mennydörgéssel, majd havazni kezdett. a szokatlan jelenséget a meleg- és a hidegfront összeütközése során keletkezett elektromos kisülések idézték elő. /mti/

káp, rj st hgy

17.40 091281 0432

-.-

sb0051 4 160 mtib1063

goethéről a petőfi irodalmi muzeumban

1981. december 9. - goethéről, a nagy költőnek a karl kraus szerkesztette a fáklya című folyóiratához fűződő kapcsolatairól tartott előadást szerdán a petőfi irodalmi muzeumban dr. kurt krolop, a német klasszikus irodalom weimari intézetének tudományos munkatársa. a magyar irodalomtörténeti társaság goethe-tagozatának rendezvénye mintegy nyitánya a jövő évi nagyszabású eseménysorozatnak, amellyel megemlékeznek a klasszikus német irodalom halhatatlan alakjáról.

-gi rj dg hgy

17.46 091281 0535

-.-

sb0052 2 130 mtib1065

országgyűlés - kulturális bizottság /1 rész/

1981. december 9. - mélykúti attila, az mti tudósítója jelenti:

a művelődéspolitikai célok változatlansága mellett a kulturális ágazatban 1982-ben fő feladat az alapellátást nyújtó intézmények megfelelő fejlesztése, az intézményhálózat működésének biztosítása,

BT

a már megkezdett rekonstrukciók és korszerűsítések folytatása, e feladatok megvalósításához biztosítja az anyagi feltételeket a jövő évi állami költségvetés tervezete, amelyet szerdán megvitatott az országgyűlés kulturális bizottsága.

a parlamentben megtartott tanácskozáson a képviselők a művelődési minisztérium, a magyar tudományos akadémia, az országos testnevelési és sporthivatal, a magyar rádió, a magyar televízió és az állami ifjúsági bizottság jövő évi terveit vetették górcső alá. egyetértettek a becsületes számoló azon megállapításával, miszerint az elképzelések valóra váltásához valamennyi területen célszerűen és takarékosan kell hasznosítani a rendelkezésre álló szellemi és anyagi erőforrásokat.

minden jel arra mutat, hogy a legnehezebb teendők az oktatásban dolgozók előtt állnak - hangzott el a tanácskozáson. az 1982-83-as tanévben például az általános iskolákban az előző évinél 29.000-rel több diák sajátítja majd el a különböző ismereteket, a középiskolai tanulók száma 10.000-rel nő, s a korábbinál 6.000-rel több diák kezd meg választott mesterségének tanulmányait a különböző szakmákban. éppen ezért a demográfiai hullámból adódó gondok enyhítésére 1982-ben az ideinél ezerrel több tantermet kívánnak az általános iskolások rendelkezésére bocsátani. a napközis termek száma is mintegy 150-nel gyarapodik. a fejlesztés ellenére a fővárosban, továbbá a nagyobb városokban még mindig az iskolák zsúfoltságával kell számolni. a szakmunkásképzőkben a tervek szerint 48 osztálytermet, 820 iskolai tanműhelyi és 1438 diákokotthoni helyet állítanak a képzés szolgálatába. mindezek ellenére egy osztályteremben az előző évinél átlagosan hárommal több tanulót oktatnak majd. a középiskolákban is többen jutnak majd egy osztályteremre, s csökken a diákokotthonban lakók aránya. kedvező kép rajzolható az óvodai kilátásokról, hiszen a jövő év végéig az 1981. évinél 8.000-több hely várja majd a kicsinyeket, s enyhül a zsúfoltság is.

/folyt./
17.55 091281 2293

BT

-.-

sb0053 2 130 mtib1066

országgyűlés - kulturális bizottság /2. rész/

a tanácskozáson 15 képviselő tett fel az évvégi gazdálkodással kapcsolatos kérdéseket. káli ferenc /fejér megye/ kérdésére válaszolva drecin józsef művelődési miniszterhelyettes elmondta: 1982-ben mintegy 200-300 iskolai tantermet építenek társadalmi összefogással. cseterki lajos /borsod megye/ a pedagógusok kereseti viszonyairól kért tájékoztatást, egyben felhívta a figyelmet: az ötnapos tanítási hét bevezetésével várhatóan csökken a tanulóinak száma, s így megcsappan a jövedelmük. kállai lajos pénzügyminiszterhelyettes szólt arról, hogy a pedagógusok keresete átlagosan 4.200 forint körüli, a jövedelmük pedig a tanulmányaik révén eléri az ötezer forintot. a művelődési tárca képviselője ehhez azt tette hozzá, hogy rövidesen kiadják a kötelező óraszám csökkentéséről szóló rendeletet, megmarad az eddigi tanóra, így az ötnapos tanítással sem csökken majd a pedagógusok keresete.

tarjányi béla /pest megye/ arra az ellentmondásra hívta fel a figyelmet, mely szerint jónéhány iskolában a tanítók egyharmada képesítés nélküli, ugyanakkor nagy tapasztalatu nyugdíjas pedagógusok iskolai munkája korlátozott. drecin józsef határozottan állította: ilyen helyzet csakis a téves helyi szemlélet nyomán alakulhat ki. a nyugdíjasok foglalkoztatását csak akkor kívánatos visszafogni, ha frissen végzett fiatalok elől vennék el a munkalehetőséget.

több hozzászólást váltott ki az általános iskolai tantermek világításának kérdése. gyurkó lászló /budapest/ és ujbíró sándor /zala megye/ egyaránt az egészségre káros, elavult világítások mielőbbi korszerűsítését szorgalmazta. drecin józsef is elismerte, hogy ez a munka a kelleténél jóval vontatottabban halad, s az ügyben illetékes tanácsok hajlamosak a későbbi iskolai rekonstrukciókig várni a lámpatestek cseréjével. holott pénz van, s ha kell, még több is lehet jegyezte meg a témához hozzászóló pénzügyminiszterhelyettes. ha ugyanis az e célra rendelkezésre álló összeg idő előtt elfogyna, akkor a tárca az iskolák segítségére siet. az országgyűlés állandó bizottsága végül is határozatban hívta fel a minisztérium tanácsát hivatalának, a művelődési és a pénzügyminisztériumnak a figyelmét arra, hogy tegyenek meg mindent a korszerűsítési munka gyorsítására.

/folyt./

17.56 09 1281 2292

37

-.-

sb0054 2 130 mtib1067

országgyűlés - kulturális bizottsága /3. rész/

szász gábor /tolna megye/ az ösztöndíjak rendszerének változásáról kért tájékoztatást. a válaszból kiderült, hogy 1982. február elsejétől mintegy 30 százalékkal nő a felsőtagozatos nappali hallgatók között szétosztható ösztöndíj összege. az egyetemeken, a főiskolákon lezajlott ifjúsági parlamenteken azonban a fiatalok nem fogadták el az eddigi elosztási javaslatokat, s több kisz kollektíva saját indítványt formált. a vita még tart, de már most valószínű - mondotta drecin józsef -, hogy az egyetemek és a főiskolák ifjúsági szervezetei nagyobb hatáskört kapnak az ösztöndíj-politika alakításában.

óvári miklós, a bizottság elnöke felszólalásában a vi. ötéves tervtörvényből kiindulva hangsúlyozta, hogy az ideai esztendő a fő célokat illetően, az egyensúlyi helyzet javításában és az elért életszínvonal megőrzésében sikeres volt. a jövő évre tervezett költségvetés biztosítja a kulturális vívmányok megőrzését, s bizonyos területeken a fejlődést is. a rendelkezésre álló összegek okos hasznosításával elvégezhetőek a tavalyi eredményekre épülő, reálisan kitűzött feladatok. mindez cáfolja azokat a hangokat, véleményeket, melyek szerint mostanában a gazdaság háttérbe szorítja a kulturális terület érdekeit.

az ülés barát endrének, a bizottság titkárának zárszavával ért véget. /mti/

t/ma/gg/bc/gw hgy

17.56 09 1281 1381

-.-

sb0055 4 130 mtib2033

nemzetiségi nyelvoktatás

1981. december 9. - az anyanyelvi iskolai oktatás továbbfejlesztése, a nemzetiségi könyvtárak gyarapítása mellett foglalt állást szerdán tatabányán tartott ülésén a hazafias népfront komárom megyei bizottságának elnöksége. ebben a megyében, mint a továbbiakban elmondták, minden tizedik lakos német vagy szlovák nemzetiségű, s jelenleg már 26 óvodai csoportban és 37 általános iskolában együttesen csaknem 3000 gyermek tanulhatja anyanyelvét. örvendetesnek ítélték meg, hogy minden szlovák nyelvet tanító iskolában van elég pedagógus. ezt szeretnék elérni a német

37

oktatásban is, az idén két újabb nemzetiségi óvodával gyarapodott a megye, tardosbányán pedig magyar, német és szlovák nyelven tanítják a kicsiket, az anyanyelv ápolását segíti a népszerű olvasótáborok és az író-olvasó találkozók, kevés azonban a községi nemzetiségi klubok száma, pedig ezekben az idősebb emberek is szívesen találkoznának, a népfront támogatásával megye szerte megkezdték a helytörténeti gyűjtést, sok iskolában rendeztek be muzeumot. /mti/

rj st hgy
17.58 091281 1070

-.-

sb0056 4 130 mtib1068

dr. schultheisz emil iraki látogatása

1981. december 9. - dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter december 3-9 között dr. riad ibrahim husszein egészségügyi miniszter meghívására látogatást tett az iraki köztársaságban, ott tartózkodása idején a két miniszter védnökségével magyar-iraki egészségügyi szimpoziumot és magyar orvosi műszerkiállítást tartottak.

dr. schultheisz emilt fogadta izzat ibrahim al-duri, a forradalmi parancsnoki tanács alelnöke, taha mohieddin maaruf, köztársasági alelnök, és taha jasszin ramadan első miniszterelnökhelyettes, a magyar egészségügyi miniszter megbeszéléseket folytatott hasszan ali kereskedelmi miniszterrel, valamint iraki partnerével, a szivélyes légkörű tárgyalások napirendjén szerepeltek a magyar-iraki kapcsolatok időszerű kérdései, az együttműködés fejlesztésének lehetőségei, különös tekintettel az egészségügyi együttműködés bővítésére. /mti/

tr/dg/gw hgy

18.30 091281 0933

37

-.-

sb0057 4 130 mtib2038

befejeződött a magyar-amerikai irodalomtudományi tanácskozás

1981. december 9. - szerdán a magyar tudományos akadémia irodalomtudományi intézetében befejeződött a magyar és amerikai szakemberek háromnapos tanácskozása az összehasonlító irodalomtudomány módszertani kérdéseiről, a magyar tudományos akadémia és az amerikai tudományos egyesületek tanácsa /acis/ között néhány évvel ezelőtt aláírt egyezmény alapján megtartott konferencián neves magyar és amerikai tudósok, szakemberek, oktatók tartottak előadást.

sőtér istván akadémikus előadásában egy készülő magyar összehasonlító irodalomtörténet módszertani alapjait mutatta be, vizsgálati módszere együttesen elemzi több nemzet irodalmi jelenségeit, hasonlatosságokat, párhuzamokat tár fel, nagy péter akadémikus a nemzeti összehasonlító világirodalomtörténet ujonnan felmerült fogalmi kérdéseit, bécsy tamás egyetemi tanár a drámai műfajok áttekintése során a módszernek az egyetemi oktatásban való alkalmazhatóságát taglalta.

a külföldi előadók közül anna balakian professzor, a new york-i egyetem tanára az összehasonlító irodalomban korábban uralkodó történetiség mellett előtérbe kerülő esztétikum fontosságát hangsúlyozta, david h. malone, a dél-kaliforniai egyetem /los angeles/ tanára az amerikai és szovjet második világháborús regényekben kifejeződő humanista értékekre mutatott rá.

vajda gy. Mihály egyetemi tanár, kovács józsef tudományos munkatárs, michael holquist, az indiana egyetem tanára, ernst behler, a washington állami egyetem /seattle/ professzora, valamint henry h. remak, az indiana egyetem professzora előadásában az összehasonlító irodalomtudomány jelenlegi helyzetét és a jövő lehetőségeit tekintették át. /mti/

-ri rj dg hgy

18.35 091281 1744

37

-.-

sb0058 4 130 mtib2039

uj magyar nagykövet a török köztársaságban

1981. december 9. - Losonczy Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, Lázár György, a minisztertanács elnöke és apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta dr. Fóti Ivánt, hazánkban a török köztársaságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

tr/dg/gw hgy

18.36 091281 0386

-.-

sb0059 4 180 mtib2040

időjárásjelentés

1981. december 9. - a meteorológiai intézet jelenti szerdán 19.00 órakor:

változékony idő

várható időjárás az ország területére csütörtök estig: napközben változóan felhős lesz az ég és már csak szóróványosan kell számítani kisebb havazásra, hózáporra. a nyugati szél időnként megélné. a hőmérséklet csütörtökön hajnalban plusz 1 és mínusz 4 fok között koradélután plusz 1 és plusz 6 fok között lesz. /mti/

gg/gw hgy

18.37 091281 0489

37

-.-

sb0060 4 130 mtib2042

megyei képviselőcsoport ülések /1.rész/

1981. december 9., - hét megye országgyűlési képviselőinek csoportja szerdán tartotta meg ülését. hat képviselőcsoport napirendjén szerepeltek a megye ideai fejlesztésének eredményei, illetve az 1982-es költségvetési és fejlesztési alap felhasználására vonatkozó tervek. fejeér megyében a népi ellenőrzés beszámolóját hallgatták meg a képviselők.

a szolnok megyei képviselőcsoport martfün tartott ülésén megállapították, hogy a kiemelt területeken - az egészségügyben és az oktatásban - az ideai terveket néhány vonatkozásban túlteljesítik. így például a jászberényi kórház 50 ágyas gyermekosztályát a tervezett jövő évi átadás helyett már 1981. novemberében a gyógyítás szolgálatába állították. az általános iskolai tantervek száma - jórészt szervezeti intézkedések révén - a tervezett 32-vel szemben 97-tel gyarapodott. az iskolaépítéshez különösen jelentős társadalmi munkával járult hozzá a lakosság. a települések fejlesztése érdekében végzett társadalmi munka értéke egyébként az év végéig a megyében eléri az 540 millió forintot. az 1982-es tervek szerint jövőre befejezik a szolnoki hetényi kórház és rendelőintézet 400 ágyas pavilonjának építését, 105 tanterem, 17 napközis és öt tornaterem létesül a megyében.

a komárom megyei képviselők tatabányán rendezett ülésén a többi között elhangzott, hogy jövőre az ideinél 100-zal több, mintegy 2500 lakás átadásával számolnak. örvendetesnek ítélték, hogy a kiemelt települések mellett a kisebb községekben is lehetőség nyílik az állami lakásépítés megkezdésére. az eddiginél nagyobb szerepet kapnak a karbantartási, felújítási munkák, erre a célra a tanácsok 170 millió forintot fordítanak és ebből több mint 800 lakás teljes vagy részleges felújítását, illetve korszerűsítését tervezik.

kecskeméten, a bács-kiskun megyei képviselőcsoport ülésén beszámoltak arról, hogy a tervek szerint az egészségügyi és szociális ellátás fejlesztésére 1982-ben az ideai évhez hasonlóan egy milliárd forintot fordítanak. a bajai kórházban megteremtik a szemműtétek elvégzésének feltételeit és hozzáfognak a kiskunfélegyházi kórház rekonstrukciójához. a megye 45 általános iskolai tanteremmel gyarapodik, jövőre megkezdik működését a mozgássérültek oktató intézménye kiskunhalason és folytatják a garai gyermekotthon felújítását.

/folyt.köv./

rj hgy

18.53 091281 2362

37

-.-

sb0061 4 130 mtib2044

képviselőcsoportok.../2/

a heves megyei képviselőcsoport egerben megtarott ülésén elhangzott, hogy az év végéig elkészül a megyében az idei esztendőre előirányzott mintegy 2000 új lakás, s a nagyarányú rekonstrukció eredményeként egerben 250 ágygal bővült a kórházi befogadóképesség. megvalósult a tervezett általános iskolai fejlesztés is: egerben 16 tantermes, poroszlón és detken 4-4 tantermes iskolát adtak át. ugyanakkor bíralták a megyei székhelyű tanácsi és állami építőipari vállalatot, mert nem teljesítették maradéktalanul a rájuk háruló feladatokat.

győr-sopron megyében jövőre a magánépítkezésekkel együtt mintegy 3000 lakás felépítését tervezik - közölték a megyei képviselőcsoport győrről tartott ülésén. a megyeszékhelyen és sopronban folytatódhatnak a lakótelepi építkezések, mosonmagyaróváron pedig folytatják a városközpont rekonstrukcióját. az egészségügyi fejlesztést továbbra is a győri kórház bővítésére összpontosítják, de megkezdik a soproni kórház rekonstrukcióját és győrről egy 100 ágyas onkológiai központ építését is.

a baranya megyei képviselők átfogó képet kaptak a megye ezévi fejlődéséről, gazdagodásáról. az impozáns listán szerepelt csaknem két és félezer új otthon, a mecseki szénbányák új komlói aknája, a beremendi mészmű, a mohácsi malom, a sellyei agrokémiai üzem, a pécs-mohácsi regionális vízellátórendszer első üteme, a megyeszékhelyen a domus áruház és két étterem. a képviselők meghallgatták a négy megyére kiterjedő villányi borgazdaság igazgatójának beszámolóját is a kombinát tevékenységéről.

a fejér megyei képviselőcsoport a megyei népi ellenőrzési bizottság elmúlt két esztendei 36 vizsgálatának eredményeiről tájékozódott szerdán székesfehérváron megtarott ülésén. mint a megyei ne elnökének tájékoztatójában elhangzott a legfontosabb tapasztalatokat az új beruházások hatékonyságával és a vállalati energiagazdálkodással kapcsolatos témavizsgálatok során szerezték. az energiatakarékossági és racionalizálási intézkedések jelentős megtakarításokat hoztak a megye vállalatainál, de az üzemek energiagazdálkodásából továbbra is hiányzik a folyamatos tervszerűség és az előrejelzés. /mti/

laz, ber, lász, kov, cser, han, zsi /st rj hgy

19.05 091281 2218

37

-.-

sb0062 4 150 mtib2045 /embargó: 21.00 óráig!/

magyar - lengyel szakszervezeti tárgyalások

1981. december 9. - jakab sándor, a szot főtitkár-helyettese fogadta az ágazati szakszervezetek össz-lengyelországi együttműködési bizottságának küldöttségét, amely a szot elnökségének meghívására látogatott hazánkba. a magyar és a lengyel szervezeteit dolgozók képviselői tájékoztatták egymást szakszervezeteik munkájáról, valamint megállapodtak a további együttműködés lehetőségeiben. a megbeszélések nyílt, őszinte légkörben zajlottak le. a lengyel delegáció ellátogatott a vas-, fém- és villamosenergiaipari dolgozók, valamint a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetébe is. a küldöttség szerdán elutazott hazánkba. /mti/

sl/pá/gw hgy

19.11 091281 0725

sb0063 4 180 mtib2048

mai belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1 rész/
1981. december 9.

sb0001 munkaerőhelyzet a fővárosban /1.rész/

sb0002 munkaerőhelyzet /2.rész/

sb0003 riporter kerestetik

sb0004 népdalgyűjtő pályázat

sb0005 békéscsabai utcátár

sb0006 új patikák győr-sopronban

sb0007 összkomfort a pusztán

sb0008 vetmagexport

sb0009 lugos akkumulátorok

sb0010 építőipari együttműködés

sb0011 vasúti tervteljesítés

sb0012 losonczy páf fogadta nyikolaj tyihonovot

sb0013 kádár jános fogadta nyikolaj tyihonovot

sb0014 konzervgyári tanműhely

sb0015 a földgáztermelés bővítése /1. rész/

sb0016 a földgáztermelés bővítése /2. rész/

sb0017 emlékezés a kibernetikai kutatások uttörőjére

sb0018 testvérterületi delegáció

sb0019 konferencia a talajjavításról

sb0020 új üzletek kaposváron

sb0021 időjárásjelentés

sb0022 üzemavatás

37

sb0023 új kenyérgyár
 sb0024 a fejér megyei tanács vb ülése
 sb0025 közlekedési balesetek
 sb0026 ipu - magyar csoport
 sb0027 film a sárközi néphagyományokról
 sb0028 a budapesti képviselőcsoport ülése
 sb0029 a szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0030 több szén
 sb0031 művezetők országos tapasztalatcseréje
 sb0032 tanácskozás a háztájról
 sb0033 a kisz kb felhívása /1. rész/
 sb0034 biológiai hozamfokozók
 sb0035 a kisz kb felhívása /2. rész/
 sb0036 a telefonról és edisonról - kiállítás debrecenben
 sb0037 havazás villámlással pécsen
 sb0038 tanácskozott az országos uttorbalelnökség
 sb0039 elhunyt nemez Lajosné
 /folyt. köv./ rj

21.02 091281 1434

-.-

sb0064 4 180 mtib2049

belpolitikai tartalomjegyzék /2. rész/

sb0040 a konténeres fuvarozás kiterjed

sb0041 magyar pártmunkásküldöttség

sb0042 nagy józsef kitüntetése
 sb0043 országgyűlési építési biz. /1/
 sb0044 a szívinfarktus megelőzéséről
 sb0045 egy - külügyi bizottság ülése
 sb0046 országgyűlési építési biz. /2/
 sb0047 országgyűlési építési biz. /3/
 sb0048 ülésezett a fővárosi tanács
 sb0049 a telefonról és edisonról
 sb0050 kritikusok díja
 sb0051 égináboru somogyban
 sb0052 goethéről a petőfi irodalmi múzeumban
 sb0053 országgyűlés kult. biz. /1/
 sb0054 országgyűlés kult. biz. /2/
 sb0055 országgyűlés kult. biz. /3/
 sb0056 dr. Schultheisz Emil irakban
 sb0057 befejeződött a magyar-amerikai tárgyalás

3T

sb0058 új magyar nagykövet
 sb0059 időjárásjelentés
 sb0060 megyei képviselőcsoport /1/
 sb0061 megyei képviselőcsoport /2/
 sb0062 magyar-lengyel szakszervezet
 sb0063 tartalomjegyzék /1/
 sb0064 tartalomjegyzék /2/
 készült az mti belföldi főszerkesztőségében
 főszerkesztő pásztor jános
 szerkesztette: fehér péter, izsák erika, halasi györgy
 - v é g e -

rj -
 21.03 091281 1069

3P

-.-